

Nagovor predsednika Državnega sveta Mitje Bervarja na posvetu o pravicah delavcev »Kdo je delu ukradel čast?«

(Državni svet, 24. april 2014)

Spoštovane udeleženke in udeleženci današnjega posveta, cenjena gospa varuhinja Vlasta Nussdorfer, predstavniki državnih organov, civilne družbe, poslanci in državni svetniki, spoštovani mediji in vsa zainteresirana javnost,

dovolite mi, da vas vse skupaj lepo pozdravim v dvorani Državnega sveta, drugega doma slovenskega parlamenta. Tudi današnji posvet je eden od tistih, s katerimi želimo politiki približati glas strokovne javnosti in civilne družbe.

Politika namreč s svojimi zakonodajnimi odločitvami pomembno vpliva na kvaliteto življenja vsakega posameznega državljana, zato je pomembno, da sprejema dobre in pravočasne rešitve.

Žal prevečkrat ugotavljamo, da se naša zakonodaja prepočasi prilagaja. Ostajanje zakonodaje za realnimi težavami je problem, na katerega v Državnem svetu ob razpravah o predlaganih zakonih večkrat opozarjamo. To velja tudi za delovnopravno zakonodajo.

Da je delo velika vrednota vedo najbolj tisti, ki so ga že kdaj izgubili. Ostati čez noč brez dela je zagotovo ena najhujših življenjskih preizkušenj. V Sloveniji je po zadnjih podatkih skoraj 130 000 nezaposlenih. Socialna stiska sili zaposlene v delo pod vse slabšimi pogoji.

Dolgotrajna kriza ogroža pravice in dostojanstvo zaposlenih in seveda vseh tistih, ki zaposlitev iščejo. Še posebej nas lahko skrbi, če v takih okoliščinah družbo kot celoto zajame nekakšen pesimizem in občutek nemoči, ki dopušča toleranco do kršitev.

Raziskave kažejo, da strah pred izgubo zaposlitve narašča s starostjo delavcev, da je v večji meri prisoten pri manj izobraženih ter delavcih s slabšim materialnim položajem. To pa obenem tudi pomeni, da so za zlorabe posebej primerna tarča prav starejši, manj izobraženi in manj premožni. Potem so tu še mladi iskalci zaposlitve, ki vstopajo na trg dela in seveda migrantski delavci. Ob tej priložnosti bi želel posebej izpostaviti problem zaposlovanja mladih, ki se kaže kot velik problem tako v Sloveniji, kot tudi v EU. V Državnem svetu smo v zadnjem času skupaj s civilno družbo pripravili že kar nekaj javnih posvetov na omenjeno problematiko.

Država išče rešitve s spremembami zakonodaje. A ta se pogosto ne uveljavlja dosledno. Poleg tega je včasih pravni okvir celo prenormiran. Ostrejša zakonodaja, ki skuša zaščititi pravice delavcev, tako ne doseže svojega namena.

Spoštovani,

Slovenija si kot pravna in socialna država ne more in ne sme privoščiti, da bi izkoriščanje delavcev postala praksa, pred katero bi si zatiskali oči.

Inšpektorji in sindikati že dolgo opozarjajo na sistemske probleme, katerih posledice so npr. veriženje pogodb o zaposlitvi za določen čas, zlorabe študentskega dela v primerih, ko obstajajo vsi elementi delovnega razmerja, siljenje delavcev v pridobivanje statusa samostojnega podjetnika in podobno

Današnji posvet je priložnost, da o vseh teh problemih spregovorimo, da skušamo najti rešitve, ki bi lahko prispevale k boljši zakonodaji. Država je dolžna ščititi pravice delavcev in je dolžna skrbeti tudi za varovanje delovnih razmer. Vse skupaj vas zato že uvodoma vabim k razpravi, ki naj bo nov prispevek k ureditvi razmer na tem področju.

Hvala za pozornost.